

Renare samvete och tjockare plånbok med rundtur i "Hemmet"

Tänk dig en lägenhet där du kan gå från rum till rum och peka på saker för att få smarta tips som kan spara både miljö och pengar. Nu finns det, på internet.

Koka vatten i vattenkokare istället för på spisen och rengör plåtar med kaffesump är några av de tips vi möter i köket. Klickar vi oss vidare till sovrummet ser vi till exempel varför växter är bra för inomhusmiljön och vad man ska tänka på när man handlar kläder.

- Tanken med Hemmet är att visa att det går att leva både billigare och miljövänlig-

are med enkla medel och knep, säger Daniel Nilsson från Miljöförvaltningen i Malmö som varit med att ta fram Hemmet.

Huvudmålgruppen är lägenhetsboende, du behöver inte ha ett eget hus med trädgård för att leva miljövänligt.

KUNSKAPSTEST

När man gått igenom de åtta rummen i Hemmet är det dags att testa sina nyvunna kunskaper i "quizen".

Dessutom finns det korta filmer med inspiration från andra i Malmö som har lyckats föra in miljötänkandet i sitt boende på ett lite annorlunda sätt.

TIPS

- En enkel sak alla kan göra är att köpa en förgreningssladd med strömbrytare, på så sätt slipper alla TV-apparater eller datorer stå i standby när du har tittat klart.

Undersökningar visar att i genomsnitt 10 procent av ett hushålls elanvändning kommer från apparater som står i standby, säger Daniel Nilsson.

Bakom Hemmet står fastighetsbolagen HSB och MKB tillsammans med Malmö stad och du kan hitta det på adressen

www.ekostaden.com/hemmet.

Fortum uppmanas slopa miljardinvestering i kärnkraft

Energibolaget Fortum planerar att investera mellan 4 och 6 miljarder kronor i bygget av Finlands femte kärnreaktor.

Nu uppmanar Greenpeace företaget ledning och anställda att slopa investeringen. Förmodligen i december, kommer Nordens näst största energibolag - Fortum - att besluta om företaget ska investera i Finlands femte kärnreaktor. Företaget är idag Europas största leverantör av el märkt med Bra miljöval.

"Kärnkraft är ingen miljömässigt uthållig energikälla. Tvärtom medför den stora säkerhets- och avfalls-

problem i flera led från uranbrytningen till avfallsagringen.

Fullföljer konsortiet sina planer innebär det däremot ett trendbrott i Europa. Det är över tio år sedan ett europeiskt land beställde en ny kärnreaktor. Bygger finnarna sin femte reaktor kan det innebära en ny våg av kärnkraftsinvesteringar i Europa.

De här pengarna borde investeras i förnyelsebara energilag i stället. Det skulle dessutom innebära en mer klädsam roll för Fortum på den nordiska elmarknaden", säger Martina Krüger, energiansvarig på Greenpeace.

SLU disputation

Ljud i landskapet förhöjer upplevelsen

Parker, bostadsområden och andra planerade landskap ska vara funktionella, estetiska och säkra att vistas i. Per Hedfors vid SLU i Uppsala visar att det går att höja kvaliteten i ett planerat område om man tar hänsyn även till ljuden i landskapet.

Ljudbilden är viktig för hur människor upplever ett område. Därför kan det vara värdefullt att ta tillvara de kvaliteter som finns i ljudintrycken. Ljudens betydelse är förbisedd i stadsplaneringen, som ofta inriktas mot de störande ljuden. Alla är dock inte överens om vilka ljud som är störande och hur man ska hantera dessa ljud.

LJUDLANDSKAPETS ORKESTRERING

Per Hedfors har under sin tid som doktorand uppmärksammat ljud och det han kallar "ljudlandskapets orkestrering" som ett nytt problemområde inom landskapsarkitekturen. Han visar att varje plats har sin egen ljudmiljö, den så kallade sonotopen, och att ingrepp i landskapsbilden förändrar ljudmiljön på olika sätt. Detta är intressant att ta med i beräkningen när ett nytt område ska utformas.

Eftersom människor upplever ljud på olika sätt, behövs en metod för att avgöra ljudbildens roll i en planeringssituation.

STÖDVERKTYG UTVECKLAT

Per Hedfors har utvecklat ett stödverktyg som kan hjälpa landskapsarkitekter att handskas med ljudbilden. Det nya verktyget gör det lättare att uppmärksamma och tillföra de ljud som kan

ha betydelse när landskapet förändras, framför allt genom att identifiera ljudkällor och att jämföra ljudmiljön med ljuden i ett referenslandskap.

Forskningen bygger på intervjuer från två platser i eller nära bebyggelse. Ljudegenskaperna hos dessa platser kan sedan jämföras med nya planeringsområden. På detta sätt utkristalliseras ljud som kan vara problematiska och lyssnaren kan lättare uppfatta rikedomerna i ljudens formspråk. Meningen är att nyansera ljudupplevelserna och lyfta fram ljuden i omgivningen som en resurs. Verktyget erbjuder även en plats för allmänhet och landskapsarkitekter att mötas och utbyta idéer.

SLUTSATS

En slutsats är att beteslandskapets sonotop karaktäriseras av akustisk klarhet och tydliga ljud på nära håll. Stadsträdgårdens sonotop dominerar istället av omgivningens ljud.

Per Hedfors vid institutionen för landskapsplanering Ultuna, SLU, försvarar fredagen den 12 september kl. 10.00 sin doktorsavhandling Site Soundscapes - landscape architecture in the light of sound (Platsers ljudbilder - landskapsarkitektur i skenet av ljud). Opponent är Prof. Kerry J. Dawson, USA. Lokal: FU 26, HVC, SLU, Ultuna, Uppsala.

E-post: per.hedfors@lpul.slu.se